

БІЛІМ ЖАРЫСЫ

Ахмет Байтұрсынов атындағы Қостанай мемлекеттік университетінің студенттер газеті
1998 жылғы 22 наурыздан шыға бастады

28 Қыркүйек,
2017 ж.
№ 7 (152)

Шақшақұлы Жәнібекке арналған ескерткіш бой көтерді

**Айтолқын ҚАПАН,
ГӨФ Журналистика
мамандығының 4-курс
студенті**

Тарихта әр қырынан таныла білген тарихи тұлғалардың бірі – Тархан Жәнібек Қошқарұлы. Ол – батыр, қолбасшы, рубасы (старшын), би, шешен, қоғам қайраткері, тархан, елші, мәмлелер. Шақшақ Жәнібек туралы мәліметтерді қолжазба қорынан немесе Ресейлік архив құжаттарынан кездестіруге болады. Сонымен қатар қаһарман өмірі жайлы Ш.Уалиханов, М.Тынышпаев, Р.Сүлейменов, В.Моисеев, А.Левшиннің зерттеулерінде сөз болады. Батыр Жәнібек хақында арнайы зертеу еңбектері де бар. Қаһарманның өмір сүрген жылдары нақты көрсетілмеген. Энциклопедияда оның 1751 жылы қайтыс болғаны туралы ғана мәлімет бар. Тарханның сол кездегі халқына жасап кеткен жақсылығы мен елінің тұтастығын сақтаған бабамыздың есімі ұрпағының мәңгі есінде. Тарих беттеріне үңілетін болсақ Шақшақ Жәнібектің жоңғарларға, қалмақтарға қарсы күш көрсеткен, бірнеше мың қол әскерді бастап, елін жаудан қорғаған ержүрек батыр екеніне көз жеткіземіз. Әскери қолбасшылық қызметімен қатар Шақшақ Жәнібек Қошқарұлы қазақ

қоғамында саяси қайраткер, елші, мәмлелер ретінде көзге түседі. Тарихшы, шығыстанушы Владимир Мойсеевтің пікірінше, Жәнібек даладағы ықпалды адамдардың бірі болған. Ол 1741–1742 жылы Абылайды тұтқыннан босатуға ат салысады. 1743 жылы жоңғарлармен жүргізілген келіссөздер барысында Ресей бағытын ұстанғаны үшін Шақшақ Жәнібекке император Елизавета Петровнаң жарлығы бойынша тархан атағы берілді. 1748 жылы 2 қазанда Кіші жүзге Нұралыны хан етіп сайлауға қатысады. Елші мәмлелер ретінде 1742 жылы қазақ-жоңғар, қазақ-башқұрт бейбіт келісімдерін жасауға қатысады. Жәнібек батырдың қоғамдық және саяси істермен белсене айналысқанының тағы бір дәлелі ретінде 1739 жылы 22 қазанда Орта жүздің Жайыққа өтуін сұраған өтінішін, 1743 жылы Урусовпен Ресейдің шекаралық қалаларымен тікелей сауда жүргізу келісімін жасауын, керуен жолдарының қауіпсіздігін қамтамасыз етуін айтуға болады. «Батыр болсын, басқа болсын Жәнібек – ұлыс бегі. Қазақтың бүкіл бір ұлысының тұтастығын қамтамасыз еткен саяси басшы. Аса ірі саяси тұлға», – деген Әбіш Кекілбаев. Бүгінде Жәнібек бабамыздың есімін ұрпағы ұлықтауда. ХУІІІ ғасырда елімізді сыртқы

жаудан қорғаған батырға облыс орталығында ескерткіш орнатылды. Қазақтың тұңғыш тарханының мүсіні Қарбышев пен Уральский көшелерінің қиылысында орналасқан. Ескерткіштің ашылу салтанатын тамашалауға қала тұрғындары мен облыстың зиялы қауым өкілдері, ҚР Парламентінің депутаттары, Ресейден арнайы келген қонақтар жиналды. Салтанатты жиында сөз сөйлеген облыс әкімі Архимед Мұхамбетов өңір жұртшылығы мен қонақтарды ескерткіштің ашылуымен құттықтады, оның жасалуына қол ұшын берген азаматтарға алғыс айтты. Аймақ басшысы халқымыздың ұлттық мақтанышының бірі, қолбасшы, мемлекет қайраткері, батыр Жәнібек Шақшақұлына орнатылған ескерткіш Елбасы Нұрсұлтан Назарбаевтың «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» бағдарламалық мақаласында айтылған межелі міндеттерді жүзеге асырудың тамаша көрінісі екенін айтты. Сонымен қатар «Жәнібек тарханға орнатылған ескерткіштің орны да бекер таңдалған жоқ. Әуежайдан келген қонақтар бабамыздың ұлттық рухты көтеретін еңселі ескерткішіне қарап, елдігімізге, бірлігімізге сүйсінсін деген ниетпен қаланың басты қақпасына орнаттық», – деді Архимед Бекежанұлы.

Одан әрі осы шараның бастамашысы, атақты академик Кенжеғали Сағадиев, батырдың тікелей ұрпақтары атынан Рақым Жұмақұлов сөз сөйледі. Ескерткішті салтанатты түрде ашу құрметі осы екі азаматқа берілді. Ескерткіш ерікті адамдардың қаржысына тұрғызылды. Қаржы жинау мақсатында "Жәнібек-тархан" қоғамдық қайырымдылық қоры құрылған болатын. А.Байтұрсынов атындағы Қостанай мемлекеттік университетінің оқытушылары мен қызметкерлері де бір күндік еңбекақыларын осы қорға аударды. Бұл алып туынды Алматылық архитектор Тоқтар Ергалиев және мүсінші, белгілі мәдениет қайраткері Қадыржан Қәкімовтың қолынан шықты. Қоладан құйылған мүсіннің таза салмағы – 270 тонна. Жалпы биіктігі – 14,45 метр. Салтанатты шара Ахмет Байтұрсынов атындағы ҚМУ-де "Шақшақ Жәнібек – ұлы даланың ұлы тұлғасы" атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциямен жалғасты. Конференцияда тарихшы ғалымдар, ақын-жазушылар, батыр бабамыздың ерлігі мен қазақ халқының болашағы үшін жасаған батыл қадамдары туралы құнды деректерді келтіріп, баяндамалар оқыды.

Суретті түсірген автор

0 переходе на латиницу
стр. 2

Ұмытылмас ұлы есім
стр. 3

Лучше один раз увидеть.
стр. 4

Халық қалаулылары Қостанайда
стр. 5

"Miss ЭТНО -2017"
стр. 8

Экскурсия в музей

**Виктория АВГУМБАЕВА,
Регина ХАСАНОВА,
студентки 1 курса ГСФ
специальность «журналистика»**

Для нас, первокурсников, этот год очень важен. Мы перешли на новую ступень жизни. Впереди много веселых дней, насыщенных разными событиями. И все в университете для нас ново. Мы стараемся все быстро запоминать и хорошо учиться.

В первую неделю мы знакомимся с преподавателями и университетом, нам показали аудитории, библиотеки, столовую. Первокурсники познакомились между собой. А в актовом зале университета студентам гуманитарно-социального факультета студенты 3-4 курсов рассказали о том, что их ждет в стенах университета, ведь в вузе действует множество различных кружков. Это студенческий «КВН», танцевальная группа «Black eagles», дебатный клуб «Ахмет ұрпақтары» и т.д.

Нынешний год для Казахстана наполнен массой знаменательных дат и событий, важных для нашей страны. Одно из них - 145-летие выдающегося ученого, публициста Ахмета Байтурсынова, имя которого носит наш университет. Отрадно отметить, что именно в нашей области он жил, работал, проводил реформы.

Первокурсникам специальности «журналистика» выдалась возможность посетить музей Ахмета Байтурсынова, который действует в нашем университете. Нам представилась огромная честь открыть дверь и поближе узнать некоторые факты из жизни просветителя и политика, журналиста и философа. Глядя на собранные

редчайшие экземпляры книг и фотографий, мы как будто погрузились в ту пору, где проходило детство, юность, а также годы гонений и ужасающих репрессий. До наших дней сохранилась трость, которой пользовался А. Байтурсынов, сделанная из резного дерева. Было волнительно соприкоснуться с вещью, которой пользовался знаменитый поэт. Шестидесять минут экскурсии прошли очень быстро благодаря интересному и увлекательному рассказу заведующей музея Асии Дуанбаевой, которая была организована куратором нашего курса Мадией Булатовой.

НЕСУЩИЙ СВЕТ

**Асия ДУАНБАЕВА,
заведующая
музеями
А. Байтурсынова
и истории КГУ
им. А. Байтурсынова**

В судьбах исторических личностей всегда немало загадок. Одна из таких произошла в судьбе нашего выдающегося земляка, великого сына всего казахского народа Ахмета Байтурсынова. Официально, его датой и годом рождения считается 28 января 1873 года. Но в последнее время общепринятость склоняется к дате 5 сентября 1872 года.

Ахмет Байтурсынов настолько многогранная личность, выдающийся общественный, государственный деятель, просветитель, ученый-тюрколог, лингвист, поэт, писатель, журналист, переводчик, что о его жизни и деятельности можно с каждым днем узнавать все новое и новое.

В этом году в аудитории музея Ахмета Байтурсынова 28 января состоялся Урок гражданственности на тему «День памяти Ахмета Байтурсы-

нова», активное участие в котором приняли студенты 1-2-х курсов специальности «история» и «регионоведение». С докладом «Алаш Орда и судьбы людей Костанайской области на страницах архивных документов» выступила преподаватель, кандидат исторических наук Акмарал Ералина, с сообщениями выступили студенты, а после просмотра фильма «Ахмет Байтурсынов» состоялся обмен впечатлениями.

Отметили в музее и 5 сентября. В этот день перед студентами 1-го курса казахского отделения специальности «журналистика» выступил известный журналист, байтурсыновед Ибрагим Агитаев. Встреча в музее прошла в аудитории А. Байтурсынова. Перед началом разговора студенты посмотрели фильм об Ахмете Байтурсынове «Өмір жолы» с участием нашего гостя, снятый областным телеканалом. После просмотра фильма ребята с интересом слушали рассказ о жизни и деятельности нашего великого земляка.

Конечно, сегодня любую информацию можно найти на интернет-ресурсах, но разве может это сравниться с живым словом! Ибрагим-агай, много лет занимающийся сподвижнической деятельностью по изучению биографии, трудов Ахмета Байтурсынова, призвал будущих журналистов глубоко изучать публицистику, литературное наследие Ахмета Байтурсынова, его жизнь и деятельность.

Первокурсники журналисты русского отделения после просмотра фильма известной казахстанской журналистки Майи Бекбаевой «Тайны и судьбы великих казахов. Ахмет Байтурсынов. Несущий свет» прошли в экспозиционный зал музея, где им также было рассказано о жизни и деятельности Ахмета Байтурсынова.

Личность Ахмета Байтурсынова вызывает у молодежи непреходящий интерес. И, наверно, многие молодые люди после таких встреч еще и еще раз задумываются о смысле жизни, о предназначении человека, об истинных человеческих ценностях.

Рухани жаңғыру

О переходе на латиницу

**Мансия САМАМБЕТ,
кандидат
филологических
наук, профессор
кафедры иностранной
филологии**

Известно, что в Республике Казахстан в 1989 году был принят «Закон о языках». В 2006 году на XII сессии Ассамблеи народов (народа) Казахстана Президент страны Н. Назарбаев высказал мнение о необходимости перехода казахского алфавита на латинский шрифт, о доминировании латиницы в мировом коммуникационном пространстве, о переходе ряда постсоветских государств на латинский шрифт и поручил специалистам изучить вопрос и дать конкретные предложения в течение следующего года.

Далее вопрос о переходе казахского алфавита был поставлен и в «Стратегии - 2050». Таким образом, этот вопрос не новый и его надо решить: состоится переход или нет. В апреле 2017 года глава нашего государства Н. Назарбаев определил, что к концу текущего года уже необходимо принять единый стандарт нового казахского алфавита на основе латиницы, включив в решение этой непростой, но важной задачи ученых-лингвистов и представителей общности.

Все эти годы, начиная со времени принятия «Закона о языках» в стране идет обсуждение вопроса о письме. Предлагаются варианты перехода на 1) руническое письмо 2) арабское письмо 3) латиницу и 4) остаться на кириллице. Я считаю, что наиболее целесообразным является использование латинского алфавита. Сейчас существует большое количество вариантов перехода с кириллицы на латинский шрифт. Приводится несколько вариантов перевода с кириллицы на латиницу.

Все авторы стараются максимально уменьшить количество букв, не превышая 26 букв, используя для передачи казахских специфических звуков сочетания букв и различные

диакритические знаки.

Хочу выразить некоторые мои мысли: передать специфические казахские согласные буквы с кириллицы на латиницу – дело абсолютно возможное. Это F, H – их можно передать сочетаниями букв. Нескольким труднее с гласными Ә, Ә, Ұ, Ү, Ы, І. В латинском алфавите 26 букв. Если не учитывать 8 специфических букв (исключая Қ, передаваемую еще в первом советском переходе латинской буквой Q), то неиспользованными остаются латинские C, F, H, V, W, X. Их и их сочетания с другими буквами можно использовать для передачи казахских звуков.

Есть мнение, ввести и ряд других звуков, которые пришли из других языков и используются в казахском языке – B, Ф, Ц (например, в словах вокзал, фото, ЦОН). Но это слова не казахские, их эквиваленты есть на казахском языке. Поэтому к подобным предложениям нужно отнестись с большой осторожностью. Нет необходимости, включать в казахский алфавит буквы других языков, передающих специфические звуки. Так, в английском языке есть такие звуки как [θ], [ɜ], [ʃ] и другие. Не станем же вводить их в казахский язык и придумывать для них новые буквы.

Некоторые авторы предлагают для передачи казахских звуков использование диакритических знаков, таких как акут, кратка, умлаут и другие. В кириллице их не использовали, поэтому введение диакритических знаков представит некоторую трудность. Если принимать небуквенные орфографические знаки, наиболее удобным считаю приращение ['] апострофа – надстрочной запятой, которая используется и в английском языке. Так, букву Ә можно передать сочетанием буквы A и апострофа - A'; Ә - O'; Ү - U'; Ұ - U'' (двойным апострофом), І - I; И - I'; Ы - Y. Буквы A, E, O и U соответственно A, E, O, U. Казахские буквы F и H можно передать G' и N' или же буквосочетаниями.

Оставшиеся неиспользованные латинские буквы C, F, H, V, W, X можно использовать для передачи звуков, которые закрепились в казахском языке, но не являются исконно казахскими.

Считаю наиболее приемлемым вариантом использование сочетаний букв и апострофа, либо буквосочетаний.

Помимо сторонников есть много противников перехода на латиницу, и особенно удивляет, что таковых набирается немало

за пределами Казахстана. Приведу только один пример. Некто А. Фурсов, ученый-историк, человек, изучавший монгольский язык, как свидетельствует Википедия, утверждает 21.04.2017, что переход Казахстана на латиницу «с точки зрения лингвистической и фонетической это полный бред, потому что на латинице выразить горланные звуки, специфические дифтонги тюркских языков совершенно невозможно. Например, в латинском языке нет мягкого знака. Исык-Куль как, интересно, прозвучит на латинице? Он превратится в Иссик-Куль» [https://msk.kprf.ru/2017/04/21/26445/]. Более чем странно, что человек, знающий русский и изучавший другие языки, не знает, что в кириллице тоже не было букв, передающих горланные звуки. А что касается мягкого знака, то его нет и в казахском языке. А Исык-Куль на языке киргизов вообще-то Ысык-көл. Прежде чем говорить о каком-то языке, надо иметь хотя бы малое представление о нем. В казахском языке большую роль играет закон сингармонизма. Это фонетическое явление, суть которого состоит в уподоблении гласных и соглас-

ных внутри одного слова по таким признакам как ряд, подъем и др. Поэтому Ысык-көл никак не будет передаваться орфографически Иссик-Куль.

Оппонируя противникам предстоящего перевода казахского алфавита с кириллицы на латиницу, можно утверждать, что использование латиницы ни в коей мере не отдалит таких союзников, участников общего рынка, давних соседей как Казахстан и Россия, между которыми лежит самая протяженная сухопутная граница. Трудности при переходе, естественно, будут, будут финансовые затраты, будет неприятие частью населения введения нового, боязнь нового, но положительное в конечном результате будет преобладать над отрицательным.

Суммируя сказанное, можно утверждать, что использование латинского шрифта будет способствовать также:
-укреплению национальной идентичности казахов;
- узнаваемости Казахстана в мире;
- интеграции во всемирное коммуникационное пространство;
- активному развитию казахоязычного сегмента интернета;
- интеграции страны в мировую экономику.

Ұмытылмас ұлы есім

Сәния БИМИРЗИНА,
ГӨФ Журналистика
мамандығының 1-курс
студенті

Бүгінде қайта жаңғырған Алаш зиялыларының еңбектері қазақы таным мен әлемдік мәдениетке сүбелі үлес қосуда. Алаш зиялыларының қай-қайсысы болсын, ұлтқа барын салып

қызмет етуді басты мұрат еткен. Мұны олардың ең алдымен білім мазмұнын жетілдіруден бастағаны белгілі. «Ұлт ұстазы» Ахмет Байтұрсынұлы 1913 жылы «Қазақ» газетіндегі «Қазақша оқу жайынан» атты мақаласында: «Біз әуелі елді түзетуді бала оқыту ісін түзетуден бастауымыз керек. Неге десек, болыстық та,

билік те, халықтық та оқумен түзеледі», – деп жазған.

Қостанай мемлекеттік университетіне Ұлт ұстазының есімі берілуі тегін емес. Ахмет Байтұрсынұнов атындағы Қостанай мемлекеттік университеті солтүстік өңірдегі белді оқу орындарының алдыңғы қатарында. Мұнда студенттердің сапалы білім алуына барлық жағдай жасалған. Арнайы жасакталған дәрісханалар мен зертханалар, ғылыми-инновациялық орталық, «Білім орталығы» және бірнеше мұражайлар бар. Сол мұражайлардың бірі – Ахаң атындағы мұражай. Мұнда қоғам қайраткеріне тиесілі құжаттар мен жәдігерлер сақталған. Мұражай 1998-жылы Ахмет Байтұрсынұновтың туғанына 125 жыл толуына орай ашылған. Енді мұражай ұлт ұстазының еңбегін бағалап, Алаш зиялысының өмірімен танысысы келген ұрпақ үшін жұмыс жасауда. Ахаң атындағы кара шаңыраққа оқуға келген студенттер де алдымен дара тұлға Ахмет Байтұрсынұновтың атындағы мұражайға келеді. Мұндай экскурсия гуманитарлық-әлеуметтік факультетіндегі журналистика мамандығының студенттері үшін де өткізілді. Студенттерге Байтұрсынұновтың өмірі мен

шығармашылығы жайында мұражай меңгерушісі Әсия Дуанбаева мен «Бәдрисафа» экспедициясының жетекшісі, ахметтанушы Ибрагим Ағытаев әңгімелеп берді. Сондай-ақ біздің назарымызға «Ахмет Байтұрсынұновтың өмір жолы» атты деректі фильм ұсынылды. Фильмде Ахмет атамның өмірі, а х м е т а н у ш ы л а р д ы н тұжырымдары мен Ақкөл өзенінің жағасында орналасқан Сарытүбек ауылы бейнеленген.

Экскурсия барысында ұлт көсеміне қатысты бірнеше

жаңа мәліметтер естідік. Мәселен көптеген кітаптар мен жинақтарда, мектеп оқулықтарында Ахмет Байтұрсынұнов 1873-жылы 18-қаңтарда дүниеге келгені жазылған, бірақ кейбір деректер бойынша ұлт ұстазы 1872-жылы 5-қыркүйекте туғаны айтылған. Ибрагим Ағытаевтың айтуынша бұл тұжырымды дәлелдейтін фактілер бар. Соның бірі – Ахмет Байтұрсынұновтың өз қолымен орысша жазылған өмір дерегінің көшірмесі. Ибрагим Ағытаев айтып кеткендей, орыс тілін

жетік менгерген Ахмет атамның болашағы өзгеше болуы мүмкін еді. Бірақ ол халқының қамы үшін күресті, басын бәйгеге тікті. Ендігі кезек жастарда, яғни ертеңгі жарқын болашақтың кілті біздің қолымызда. Бүгінде Қазақстан үшін жаңғыру және жаңа идеялар арқылы жарқын болашақтың алтын көпірін салудың тарихи оңтайлы сәті туып тұр. Әлемнің 100 озық оқулығы қазақ тіліне аударылады. Демек, жастарымыздың әлемдік стандартқа сай білім алуына барлық мүмкіндік жасалған.

Жасасын, Алаш, жасасын!

Сералы МЫРЗАБАЙ,
ГӨФ Журналистика мамандығының 4-курс
студенті

*Өлер жерден кейтпек біз,
Бұл заманға жеттік біз!
Жасайды алаш, өлмейміз!
Жасасын, алаш, жасасын!*

Сұлтанмахмұт Торайғыров

Сұлтанмахмұт Торайғыров жырлана қосқан алаш қайраткерлерінің мұрасы ешқашан өлмесі анық. Алашордашылардың өсиеті осы заманға дейін ұмытылмай ұлықталып келеді.

Елі үшін тер төгіп, тағдырлары таразыға түскен, жалған жаланың құрбаны болған боздақтардың еңбегі енді ғана елене бастады. Ұлт көсемі Әлихан Бөкейханмен қатар партия жұмысын жандандырып, қазақтың қажетіне жарасам деген зиялы қауым өкілдерінің есімдері өшпесін деген мақсатта республика көлемінде бірнеше танымдық іс-шаралар өткізілді. Тарихшылар мен ғалымдар бірқатар деректермен бөлісті. Осы ретте Қостанай мемлекеттік педагогикалық институтының оқытушысы, тарих ғылымдарының кандидаты, доцент Өтеген Исеновпен кездесіп, көптеген пайдалы мағлұматтар алдым.

- Алашордашылар қатарында болып, партияның құрылуы барысында елеулі еңбек еткен, бірақ белгісіз бір себептермен есімдері аталмай қалып жатқан қайраткерлер

жайлы қандай деректер бар?

-Біз есімі мүлде ұмыт болғандар бар деп кесіп айта алмаймыз. Біздің өңірде көп аталмаса да басқа облыстарда есімдері еленіп жүрген алашордалықтар аз емес. Солардың бірі – Бакытжан Бейсәліұлы Қаратаев. Ол – Ақтөбе қаласы, Қаратөбе ауданы, Ақбақай ауылында дүниеге келген қоғам қайраткері, ағартушы-демократ, қазақтың тұңғыш заңгері. Азамат соғысының отты жылдарында Б.Қаратаев алғаш қазақ атты әскер жасағын құру ісіне де үлес қосқан. Ол 1919 жылы Ә.Жангелдин, С.Мендешев, А.Байтұрсынұнов, М.Тұнғашиндермен бірге қазақ өлкесін басқару жөніндегі революциялық комитеттің алғашқы құрамының мүшесі болды.

Осы жылдары сот-тергеу, әкімшілік-шаруашылық, заңнамалық болжам, және сот ұйымдарын ашу және олардың қызметтерін жандандыру жұмыстарын белсене жүргізді. Алашор-

да үкіметінің қатарында болған азаматтарды қорғауда заңгер Б.Қаратаевтың ерекше белсенділік көрсеткенін мұрағат қорларында сақталған құжаттар толық дәлелдей алады. Бұл кісінің балалары да саяси қызметтерге белсене араласқаны мәлім. Мысалы, Шәмлі Қазақтың 1-атты әскер дивизионының комиссары, ал Мұраты Алаш жасағының сарбазы болған.

Алашорда атты жаңа мемлекет құрамыз деп бар білімін, күш-жігерін, қайратын жұмсағандардың қатарында Халел Ғаббасов пен оның ағайындары бар. Халел Ғаббасов – Алашорда үкіметі төрағасының орынбасары қызметін атқарған. Ол – В.Ломоносов атындағы Мәскеу мемлекеттік университетінің физика-математика мамандығын алтын медальмен бітірген тұңғыш қазақ. Көрнекті мемлекет қайраткері 30-жылдары сталиндік репрессияның құрбаны болды.

Қазақтан шыққан тұңғыш академиктердің бірі, ғалым, биология ғылымдарының докторы Араб Ғаббасов – Халел Ғаббасовтың туысы.

-Ең алғаш алаштану негізін қалаған тарихшы, академик Кеңес Нұрпейісовтен өзге Алаш қайраткерлерін зерттеп, зерделеген кімдер?

-Дұрыс айтасыз, Кеңес Нұрпейісов – Әлихан Бөкейханов, Ах-

мет Байтұрсынұновтардың зерттелуіне ұйтқы болған ұлтымыздың ірі тұлғасы. Тоқсаныншы жылдардың бас кезіндегі қоғамдық-саяси өзгерістер Қазақстанда тарих ғылымына түбегейлі өзгерістер енгізуге бетбұрыс жасауға септігін тигізді. Ұлт-азаттық көтерілістер, Алаш және «Алашорда» тарихы жаңа қырынан танылып, белсенді түрде зерттеліне бастады. Осы бастаманың басты қолдаушысының бірі Кеңес Нұрпейісов еді. 1995 жылы «Алаш хәм Алашорда» атты көлемді монографиясы жарыққа шықты. Сол кездің өзінде-ақ осы еңбектің авторын Алаш ұлт-азаттық қозғалысы және Алашорда автономиясының тарихын зерттейтін ғылыми мектептің негізін салушыларының бірі деп білген. Бұл тізімді Мәмбет Қойгелдиевтің есімімен толықтыруға болады. Ол ХХ ғасырдың алғашқы ширегіндегі қазақ интеллигенциясының қоғамдық-саяси қызметін зерттеумен шұғылданды. Сонымен қатар Мәмбет Қойгелдиев тарих ғылымында Алаш қозғалысы туралы жаңа көзқарас қалыптастырды.

Алаштану негізін қалаушылардың тағы бірі – жазушы, филология ғылымдарының докторы, абайтанушы, әуезовтанушы, алаштанушы Тұрсын Жұртбай.

«Ұраным – Алаш!..»

атты үш бөлімнен (Жегі», «Тез», «Талқы») тұратын түрме әфсанасында «Алаш» және «Алашорда» үкіметі мүшелерінің үстінен жүргізілген тергеу істерінің негізінде ғалым 1922-1957 жылдар аралығындағы кеңестік идеологиялық қысым мен саяси жазалау, ұлт зиялыларын қудалау, ұлттық сана мен құндылықтарды жою бағытына арналған тұқым үзу, қазақ әдебиеті мен мәдениетін рухсыздандыру тұрғысындағы репрессияны патшалық отарлау мен жазалау саясатының заңды жалғасы ретінде қарастырып, шынайы дәлелдеп берді. Өткен ғасырдың қырықыншы-елуінші жылдарындағы қысымның да астарлы себептерін әдебиетші барынша ашып көрсетті. Т.Жұртбай өзінің іргелі зерттеу еңбектерінде біртұтас алаш идеясының тұжырымдамасын жасады.

Міне осы ғалым, жазушылар Алашордашылардың ұлттық мүдде, мұраттарын зерделеп көптеген еңбектер жазып қалдырған.

Алаш қайраткерлерінің бес ұстанымын білеміз. Екінші ұстанымында жердің астындағы, үстіндегі, аспанындағы барлық игілік қазақ мемлекетіне қызмет етуі керек делінген. Әлихан Бөкейханның айтуы бойынша «Оның әр бір түйір тасы әр қазақтың өңіріне түйме болып қадалу керек».

Бұл ойдың астарында үлкен даналық жатқан сияқты. Сіз қалай ойлайсыз?

-Орынды айтқан. Өз жерінің игілігін әуелі өз елі игілігіне айналдырсын, одан асса ғана жатқа салауат деген емеуірінді танытады. Бірақ біз бұған енжарлықпен қарап отырмыз. Себебі ауылдағы, қаладағы жастардың көбісі жұмыс жоқ деген сылтаумен қол-қусырып отыра берді. Білімдері бар, денсаулықтары зор, тепсе темір үзетін жастар жетім бұрыш жағалап жүр. Мен мұны шынбайыма батқан соң айтып отырмын. Мемлекеттік қызметке орналасуға болады және мемлекет ұсынып отырған көптеген бастамалар да бар. Шағын және орта бизнес ашып, бірте-бірте шаруашылықты дамыту керек. Ауылда отырып қымыз, құртмайын сатуға болады. Мұның бәрі қолда бар мүмкіншіліктің арқасында пайда табудың көзі. Туған жердің байлығын ел игілігіне жарата білудің өзі өнер.

-Алаш арыстарының мұрасы мәңгі қазақ еліне қызмет етеді десек қателеспейміз, сірә?

-Елбасы «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты мақаласында алаш қайраткерлерінің мұрасын жастарымыз білуі тиес деген болатын. Олардың ұлттық идеология туралы айтқан ойлары мен ұстанымдары күні бүгінге дейін маңыздылығын жоғалтқан жоқ.

Костанайские волонтеры на ЭКСПО

Карина КУЦАНОВА, студентка 2 курса ГСФ специальность «журналистика»

Как известно, 10 сентября в Астане состоялась церемония закрытия Международной выставки «ЭКСПО-2017». Напомним, что главной задачей «ЭКСПО-2017», которая прошла под лозунгом «Энергия будущего» – альтернативные источники энергии. Идеи и решения по возобновляемым источникам энергии и воплощение в жизнь принципа «зеленой экономики» были представлены 115 государствами и 18 международными организациями. Непосредственными помощниками организаторов и гостей стали волонтеры со всех регионов нашей страны, в числе которых и волонтеры Костанайской области.

Подготовкой волонтеров занялся «Молодежный ресурсный центр Костанайской области» при управлении по вопросам молодежной политики Акимата Костанайской области под руководством Айгуль Абдулиной. Акционерным обществом «Национальная компания «Астана ЭКСПО-2017» была выделе-

на квота в количестве 100 человек от каждой области для участия волонтеров в международной выставке. Было размещено официальное объявление о наборе в ряды волонтеров «ЭКСПО-2017» Костанайской области. Всего же поступило около 300 заявок, но после анализа было отобрано 120 самых активных, молодых людей, которые в течение трех месяцев проходили обучающие курсы по различным дисциплинам, таким как: «Всемирная выставка «ЭКСПО-2017», «Первая медицинская помощь», «Безопасность и экстренные ситуации», «Техника безопасности», «Астана – столица Казахстана», «Краткий курс истории Казахстана – основные вехи события», «Волонтер, его роль, функции и обязательство», «Языковые курсы по терминологии «ЭКСПО-2017», «Коммуникация». Среди волонтеров были студенты КГУ им. А. Байтурсынова, КГПУ, ЧелГУ, Строительного колледжа и т. д.

В 2017 году «Молодежный ресурсный центр Костанайской области» реализовывает проект «Развитие волонтерства в Костанайской области», в рамках которого был органи-

зован трансфер 100 волонтеров из города Костанай в столицу и обратно, с закреплением кураторов в количестве пяти человек.

Участие делегации волонтеров нашей области на международной выставке пришлось на период с 1 июня по 2 июля 2017 года.

- Было очень почетно быть в числе первых областей, появившихся на ЭКСПО, наряду с такими регионами как Астана, Алматы, Карагандинская и Павлодарская области. Наша команда нацелилась показать себя только с хорошей стороны, что нам, как я считаю, удалось. Ведь за весь период наша область не получила ни одного замечания. Некоторые из волонтеров были награждены грамотами и сертификатами, - отмечает один из координаторов делегации Чингиз Дусалаков.

Торжественные проводы волонтеров на ЭКСПО-2017 от Костанайской области состоялась 31 мая 2017 года. Их расселили в общежитии Евразийского национального университета им. Л. Гумилева, а также организованно трехразовое питание на территории общежития и на самой выставке.

Волонтеры нашей области труди-

лись по 5 функциональным направлениям:

1. управление человеческими потоками (встреча и направление гостей на выставке, помощь в павильонах);
2. культурные мероприятия (работа за кулисами);
3. безопасность (помощь сотрудникам полиции при общении с иностранными гостями);
4. Экспо-городок (работа на территории проживания гостей выставки);
5. партнеры и спонсоры (работа в павильонах партнеров и спонсоров Международной выставки «ЭКСПО-2017».

Базовый экзамен для волонтеров, состоялся в виде тестового запуска Международной выставки «ЭКСПО-2017», который состоялся 4 июня, куда были приглашены около 10 000 гостей. Наши ребята справились со своей задачей на «отлично»!

На протяжении всего периода волонтеры, нашей области зарекомендовали себя как дружная, ответственная и сплоченная команда. Организаторами выставки был отмечен высокий уровень подготовки наших ребят. 29 июня для волонтеров июньской смены был

организован концерт. Теперь, у ребят появилась возможность проявить себя в подготовке номеров в двух направлениях: КВН и творческий номер. Кстати, волонтеры Костанайской области в творческом поединке заняли 1 место в КВН-е и 2-е место в творческом номере.

Студенты КГУ им. А. Байтурсынова, которые попробовали себя в качестве волонтеров, после такого огромного опыта, решили организовать внутри университета волонтерский «кружок» и сейчас активно работают над его реализацией.

Лучше один раз увидеть ...

Амангуль УСТЕМИРОВА

Как известно, этим летом в Казахстане состоялось грандиозное событие мирового масштаба - ЭКСПО-2017. По официальным данным Международную специализированную выставку ЭКСПО-2017 с 10 июня по 10 сентября, посетило около 4 000 000 человек. Тысячи туристов со всего мира приехали посмотреть на нашу столицу. Жители Казахстана, конечно же, не остались в стороне. Студенты нашего университета тоже в это лето побывали в столице, где и произошло все действие. Кто-то самостоятельно, а кто-то всей семьей. А для тех, у кого не было возможности посетить выставку, университет организовал коллективный выезд в столицу. Группа состояла из 19 человек, все они дети, оставшиеся без родителей. Поездка включала в себя железнодорожные билеты из Костаная в Астану и обратно, входные билеты на саму выставку, трехразовое питание и трансфер из железнодорожного вокзала Астаны до места проведения выставки. Основным спонсором выступило руководство нашего университета и областной профсоюз работников образования, которые полностью взяли на себя расходы на поездку.

Своими впечатлениями и эмоциями об увиденном делятся студенты нашего университета.

Гулжазира АБДРАХМЕТОВА – студентка 3 курса АБФ:

-Бүгінде әлемдік аренада өзіндік орны бар Қазақстан болашақ энергиясына арналған ЭКСПО-2017 көрмесін ұйымдастырып, ел мерейін аскақтатып отыр. Бұл болашаққа жасалған саналы да ізгі істің бастамасы. Ал көпшілік көптен күткен көрмені тамашалауға мүмкіндік берген ҚМУ-нің кәсіподақ ұйымының студенттерге жасалған мүмкіндігі - болашақ ұрпақты тәрбиелеуге қосқан үлесі.

ЭКСПО-2017-ден алған әсеріміз өте керемет. Бір сәтке болашаққа қадам басқандай болдық. Саналы да салиқалы, білімге, ғылымға құштар жандарды көргенде адамзаттың ертені, біздің өз қолымызға екенін түсіндік. Сонымен қатар жаңа достар тауып, осы тарихи оқиғаны бірге тамашалағанымда өте қуаныштымын. ҚМУ кәсіподақ ұйымына алғысым шексіз!

Жибек ДОСМУХАМБЕТОВА – студентка 3 курса ФВиТЖ:

- Мне очень понравилась поездка в Астану на Экспо. Было все интересно, познавательно и незабываемо.

Спасибо большое нашему университету за предоставленную поездку.

Гулсаия КОНЫСБЕК-КЫЗЫ – студентка 3 курса ФИТ:

-Астанадағы ЭКСПО-2017 халықаралық көрмесін тамашалағанымда өте қуаныштымын. Мұндай халықаралық көрменің біздің республикамыздың бас қаласы – Астана-

вильондарына кіріп, қонақ болып, көптеген қызықты технологиялармен таныстық. Осындай халықаралық көрмені тамашалауға мүмкіндік берген біздің университетіміздің кәсіподақ ұйымына алғысымыз шексіз.

Ринат ЗАКИРОВ – студент 2 курса АБФ:

- Начиная с самого утра,

да өтіп жатқанын мақтап тұтамын. Бұл көрмені тамашалағанымызда ерекше әсер алдым. ЭКСПО көрмесінің ерекшелігі өте көп. Онда бізді болашақтың энергиясы жайлы көптеген мәліметтермен таныстырды. Біз ЭКСПО көрмесінде көптеген шет елдердің па-

с самого входа на территорию проведения ЭКСПО, все было шикарно. Старались за выделенное нам время обойти павильон каждой страны, так как было интересно что покажет нам то или иное государство.

По окончании мы посетили концерт «ужасно зна-

менитого» David Guetta. В памяти каждого остались лишь положительные эмоции. Благодарю организаторов за предоставленную возможность.

Анастасия СЫРЫХ – студентка 4 курса ФВиТЖ:

- Хочу выразить огромную благодарность за организованную поездку на ЭКСПО-2017. Остались самые были незабываемые эмоции. Мы посетили большое количество павильонов и остались под впечатлением, увезли кучу воспоминаний. Развлеченные и питание на высшем уровне. Спасибо нашим организаторам.

Толганай ЕРБОЛАТ – студент 1 курса АБФ:

-Елімізде алғашқы рет өткізілген, қазақтың атын әлемге танытқан ЭКСПО-2017 халықаралық көрмесінің қонағы болғаныма дән ризамын. Көрме

Арман қала – Астананың тәртібі болғандықтан, Елорданы да көріп бір маркайып қалдық. Көрмеге барғанда бір басқа әлемге тап болғандай күй кештік, небір қызықтарды тамашаладық, адам қиялының шексіз екеніне көзіміз жетті. Бірнеше мемлекеттердің п а в и л ь о н д а р ы н д а болдық. Болашақтың кілті тек біздің болашақ ұрпақтың қолында екеніне тағы да көз жеткіздім. Көптеген энергия көздерімен таныстық. Аталмыш көрмедегі жаңашылдықты болашақта біз де қолданамыз деген үміттемін. Ғылым-білімді бағындырған егемен елім биік асулардан асады деген сенімім мол. Киелі қазақ елінің азаматы болғанымда, осындай халықаралық көрмені өз көзіммен тамашалай алғанымда қуаныштымын!

Жетпіске жетсе де...

Астана қаласында сенімшаралары жөніндегі кеңес форумының қалануына 25 жыл толуына орай «ЭКСПО-2017» халықаралық мамандандырылған көрмесін өткізу кезеңінде жеңіл атлетика марафоны өтті. Айта кетейік, Шанхай ынтымақтастық ұйымының халықаралық марафоны екінші рет ұйымдастырылып отыр. Марафонның өтуіне ҚР мәдениет және спорт министрлігі, ҚР жеңіл атлетика федерациясы және «Шанхай» Юньнань мәдениет және спорт компаниясы мұрындық болды. Жарысқа барлығы 5000 әуесқой және кәсіби спортшы қатысты. Оның 1000-нан астамы шет елдерден келген. Аталмыш іс-шараға Арыстанбек Мұхамедұлы, Әсет Исекешев, Қанат Ислам сияқты танымал тұлғалар ат салысты.

Ал Қостанай облысының атынан оқу ордамыздың профессоры, философия ғылымдарының кандидаты Қалқаман Жақып барды. Қалқаман Хасенұлы 10 шақырымға жүгіріп, 70 жастан асқан спортшылар арасында алдыңғы орыннан көріне алды. Ағамыздың спортта әлі де биік белестерді бағындыратынына күмәніміз жоқ.

Халық қалаулылары ҚМУ-да қонақта

Жеңіс Нұрғалиев бастаған Сенат депутаттары Қостанайға келді. Олар өңірдегі өндіріс ошақтарын аралап, аймақтың тыныс-тіршілігімен танысты. Сондай-ақ, халық қалаулыларын инвестицияға берілетін субсидия мәселесі қызықтырды. Депутаттар Ахмет Байтұрсынов атындағы Қостанай мемлекеттік университетіне де ат басын бұрды. Олар оқу ордасының материалдық-техникалық базасымен танысты. Астаналық қонақтар ғылыми-инновациялық орталықты, оқу үрдісіне көмекші зертханаларды аралады, университет қызметкерлерімен кездесті. Кездесу барысында ҚМУ-нің ректоры Хұсайын Валиев Сенат депутаттарын оқу орнының тарихы мен бүгінгі жетістіктерінен хабардар етті. Отырыстың соңы облыстың жетекші өнеркәсіптерімен, банкілермен екіжақты келісім-шартқа қол қою рәсіміне ұласты. Қостанай мемлекеттік университеті «Банк ЦентрКредит», «Казкоммерцбанк», «Жемчужина Стормед» медицина орталығымен, «Надежинка» ЖШС-мен іскерлік байланыс орнату мақсатында меморандумға қол қойды.

Ғасыр келбеті ме, әлде індеті ме?

Назерке ДҮКЕНБАЙ,
ГӘФ Журналистика мамандығының 1-курс студенті

Жаңа ғасыр, жаңа қоғам. Бүгінгі қоғамның басты ермегі де, көрмегі де, кермегі де – ғаламтор. Ғаламторсыз қимылдаудан қалдық. Сабаққа жаңа технологияның көмегісіз дайындалмайтын мектеп жасындағы балаларды былай қойғанда, еңбектеген сәбилердің өзі көзін ашсымен телефонға шұқшияды. Ғаламторсыз қызметтегі аға-апаларымыздың да ісі өнбейтін болды.

Ғаламтор – бұл бір әлем, басқа өмір. Біз ғаламторға қаншалықты тәуелдіміз? Бұл сұрақтың жауабын өзгеден емес, өзімізнен сұрауды жөн көрдім. Өз басым ғаламторға ақпарат іздеу үшін, жаңа достар табу үшін кіремін. Алтындай уақытымын жартысы әлеуметтік желілерде өтіп жатқанын біле тұра, мұны тоқтатудың жолын ойламадым. Ғаламтордың қызығына батқан мына мен шынайы қоғамнан қаншалықты алыстап кеткенімді енді түсіндім. XXI ғасырдың айықпас дергіне шалдыққан жалғыз мен емес, әрине, тек қана көптің бірімін. Жоғарыда айтып кеткенімдей, бүгінде ғаламторсыз еш шаруа тын-

байды. Бизнестің басты көзі де – өзі. Бұрынғыдай бетпебет кездесу, ауызба-ауыз сөйлесу деген жоқ. Уақытты үнемдеу үшін жақсы ғой, бірақ адамдар бір-бірімен араласудан қалды. Қонақта отырып та ұялы телефоннан көз алмайтын жағдайға жеттік. Туыстарымыз бен достарымыздың көршілеріміздің өміріндегі жаңалықтарды инстаграм парақшасы арқылы білеміз. Алайда ғаламтордың пайдасын да жоққа шығаруға болмайды. Біз керекті ақпаратты оңай, әрі жылдам табу үшін ғаламторға жүгінеміз. Айшылық алыс жерлерден, жылдам хабар алу үшін де пайдалы. Жалпы, әлемнің озық технологияларын меңгеру, оны ел мүддесіне жарату – басты міндет. Бірақ біз жана мүмкіндікті қажетінше ғана пайдалануды білмейміз, бос уақытымыздың барлығын сапасыз мәліметтерді сіңіруге жұмсаймыз. Сөйтіп әлеуметтік желілердің жетегінде кете бардық. Санамызды улап, жастарымызды бұзып, қоғамымызды өзгертіп жатқан ғаламтордың әсері деп ойлаймын. «Ғаламтор» деген сөздің өзі мені қатты үрейлендіреді. Ғаламтор ғаламды, яғни әлемді бір тордың ішіне қамау, топтау деген мағынада айтылғандай. Ойымды қорыта келе айтарым, қамшының сабындай қысқа өмірімізді ғаламтор беттерінде өткізіп алмайық! Ойлан, замандас!

Өнерің өрге жүзсін!

Гүлдана ӘБДІБАЕВА,
ГӘФ Журналистика мамандығының 4-курс студенті

Президент Нұрсұлтан Назарбаев «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты мақаласында ел дамуына зор үлес қосқан азаматтардың өздері мен олардың табысқа жету тарихына мән беріп, оларға ақпараттық қолдау жасап, танымал студия жаңа мультимедиялық алаңын қалыптастыруға шақырды. «100 жаңа есім» жобасы – Тәуелсіздік жылдарында табысқа жеткен, еліміздің әр өңірінде тұратын түрлі жастағы, сан алуан этнос өкілдерінің тарихы.

Жобаның басты мақсаты – Тәуелсіздік дәуірінде еліміздің көркеюіне үлес қосқан, ұлтымыздың алтын қорына енуге лайықты жерлестерімізді көпшілікке таныту. Бұл жобада нақты адамдардың нақты тағдырлары мен өмірбаяндары арқылы бүгінгі, заманауи Қазақстанның келбеті көрініс табады. «100 жаңа есім» жобасын жүзеге асыру бірнеше кезеңнен тұрады. Бірінші – өтініштер қабылданады. Ол краудсорсинг негізінде жүзеге асады. Жобаға кез-келген үміткер қатыса алады. Алдымен

100esim.el.kz сайтына кіріп, өтініштің формасын толтыру керек.

Әрі қарай жұмыс тобы мен сарапшы комиссия келіп түскен өтініштерді қоғамдық пікірге сүйене отырып, ірікттейді. «100 жаңа есім» жобасына лайық кейіпкерлер таңдалады.

Ұлтымыздың алтын қорына енуге лайықты деп танылып, есімі үміткерлердің тізіміне енген өнерлі жерлестеріміздің бірі, Сарыкөл аудандық мәдениет үйінің маманы – Нұрлан Қажиев. Нұрлан А.Байтұрсынов атындағы Қостанай мемлекеттік университетінің экономика факультетінің түлегі. Өмірлік жолын экономикамен емес, өнермен байланыстырған жігіттің жетістіктерінің алғашқы баспалдағы жоғарғы білімді педагог, Қазақстанның халық ағарту ісінің үздігі, айтыскер акын Әсия Беркенова басқарған «Өнер» студиясынан бастау алды.

Дарынды жастың өнердегі жетістіктері жетерлік. Ол 2013 жылы «Великая степь в Башкирии» республикалық жобасында Қазақстанның атынан өнер көрсетті. Халықаралық «Дельфийский олимпиадының» қатысушысы. Сонымен қатар 2016 жылы Нұрланның есімі «Сарыкөл ауданының алтын жастары-2016» кітабына енгізілген.

Проблема

Встреча со студентами

Зината КУЧЕКПАЕВА,
Регина ХАСАНОВА
студентки
1 курса ГСФ
специальность
«журналистика»

В актовом зале корпуса №2 состоялась встреча представителей Управления воспитательной работы университета со студентами, проживающими в общежитии №2, которая носила профилактический и воспитательный характер. Необходимость проведения этого мероприятия обусловлена тем, что студентам, особенно первокурсникам, очень трудно адаптироваться в новой среде. Поэтому представители управления рассказали о правилах и нормах проживания в общежитии. Болат Калиев рассказал о правах и обязанностях студентов, существующих в общежитии. Но особое внимание уделено мерам безопасности и соблюдению правопорядка, которые студенты должны неукоснительно соблюдать. Например, в общежитии запрещается продажа алкогольных напитков,

наркотических веществ, замена и переделка замков, применение открытого огня и т.д. За такие правонарушения обязательно последует наказание, в виде выселения из общежития. К сожалению, случаи нарушения норм общежития за прошлый учебный год были неоднократны. Поэтому, на данный момент составлен протокол по отчислению десяти студентов за нарушение норм поведения в общежитии. Воспитательная работа по искоренению асоциального и противоправного поведения должна и будет проводиться не только среди студентов, проживающих в общежитии, но и на факультетах. Рустем Бейшов – заведующий ЦРМИ, отметил также, что каждый студент обязан предупреждать о своем прибытии или отсутствии по каким-либо причинам в общежитии не только декана факультета, но и коменданта, а также предоставить данные о месте работы родителей, чтобы в экстренных случаях можно было связаться с ними.

Астанинская практика

Томирис СУЛЕЙМЕНОВА,
студентка
4 курса ГСФ
специальность
«журналистика»

Каждый год мы проходим летнюю производственную практику, но далеко не всякая остается в памяти. Практику этого года я уж точно не забуду.

Заканчивался учебный год, пора было определяться с местом прохождения практики. Учитывая прошлый опыт, решила, что буду проходить ее за пределами Костаная, в столичном АО «Хабар». Такую возможность предоставила кафедра журналистики и коммуникационного менеджмента, которая связалась с руководством одного из крупнейших медиахолдингов в республике. Все согласования, письма и ответы на наш запрос решились неожиданно быстро и в мою пользу.

А почему и что было такого в прошлом году, и почему я не изъявила желание идти на практику в местные СМИ? Да в том-то и дело, что ничего. Там, где проходила практику, на меня мало кто обращал внимания, и то, что я пыталась делать, это было лишь моим желанием. Как ни странно, в Астане меня встретили гораздо теплее.

В столицу поехала одна, было волнительно, немного страшновато, но я была уверена – всё получится! В первые дни практики

у меня было очень много эмоций и впечатлений. Впервые, из-за масштабов города и его возможностей. Во-вторых, я оказалась в «КазМедиа». Для того, чтобы представить масштабы этого канала скажу лишь одно. «Казмедиа» – единая технологическая площадка для обеспечения качественного вещания всех национальных медиа в Казахстане. Сегодня в центре «Казмедиа» расположились восемь главных телеканалов страны и три радиостанции, а именно: АО «Агентство «Хабар» (каналы «Хабар», «24 KZ», «KazakhTV»), РТРК «Казахстан» (каналы «Казахстан», «Балапан», «KazSport», «Казахское радио», радио «Шалкар» и «Астана»), Первый Канал «Евразия», ТРК «МИР». Первое время мне даже не верилось, что я нахожусь в гуще одного из главных каналов страны. Несмотря на высокий профессионализм, журналисты канала были настроены ко мне очень доброжелательно. Мало того, практически, в первый же день меня вместе со съемочной группой отправили на выездные съемки; как мне сказали «нужно посмотреть на тебя в деле». Приятно, когда тебе доверяют серьезные темы, чего, к сожалению, не встретишь в местных СМИ. Большинство дней практики были загружены. Но знаете, это приятная загруженность. Потому что занимаешься тем, что тебе

нравится, ты учишься, набираешься опыта, плюс ко всему ты оказываешься на множестве разных съемок, знакомишься с интересными людьми. Конечно, были и не очень плодотворные дни, но такие тоже нужны.

Самыми яркими событиями, на которых мне довелось побывать вместе с корреспондентами канала «24 KZ», это приезд Джеки Чана, Европейский кинофестиваль, пресс-конференция с Рашидом Нугмановым – казахстанским кинорежиссером, сценаристом, продю-

сером и художником, выставка Ерболат Топебая, неделя моды «Mercedes-Benz Fashion Week» и еще многое другое. ЭКСПО в качестве корреспондента я не посещала из-за отсутствия аккредитации. Но как зритель, конечно же, не могла там не побывать.

Огромной удачей для меня оказался коллектив. Все сотрудники молодые, разносторонние, веселые. Сколько бы раз не обращалась к ним с вопросами, они всегда находили время мне помочь, за что я им очень благодарна.

Пить или не пить ?

Станислав РУДЕНКО,
студент
2 курса ГСФ
специальность
«журналистика»

Корреспонденты городской газеты «Наш Костанай» решили провести эксперимент, легли ли костанайцы, не достигшие 21 года, купить спиртное? Моё участие проходило в роли парня, который совершенно случайно забыл документы, подтверждающие возраст, позволяющий самостоятельно покупать алкогольные напитки. Вся загвоздка в том, что я и на самом деле еще не достиг этого возраста.

Вооружившись скрытыми камерами и диктофонами, мы проехали по разным районам Костаная и воочию убедились, что правила продажи детских радостей писаны не для всех. При покупке алкоголя, я вел себя максимально естественно и уверенно, что видимо и сбивало продавцов с толку, они забывали проверить мои документы. Это и было моей задачей.

Первым в нашем списке оказался магазин «Шуак», на прилавке висели стикеры о запрете на употребление табачных изделий лицам, не достигшим 18 лет, но

не было предупредительных табличек об ограничении продажи алкоголя. Подойдя к витринам с алкоголем, я долго и демонстративно выбирал, что конкретно хочу купить. Продавцы обратили на меня внимание, но... кассир спокойно пробила чек, не задавая при этом лишних вопросов. Самое интересное началось после того, как мы раскрыли мою личность, и продавец поняла, что нарушила Закон о продаже алкогольных напитков. На вопрос корреспондентов, почему она проигнорировала его и не потребовала у меня документ, удо-

стоверяющий личность, женщина растерялась, но оправдание себе нашла:

- Знаю, нарушила правила, вообще закон соблюдаю, просто утро, и я еще не вошла в рабочую колею, обычно всегда спрашиваю, со мной такие оплошности редко бывают, – сказала продавец, при этом в спешном порядке стала набирать номер телефона хозяина магазина, чтобы первой рассказать о возникшей ситуации.

Таким образом, в первом же магазине в маршруте нашего рейда подтвердились наши не лучшие ожидания. Мы поспешили в другие, в надежде, что найдется все-таки законопослушный работник торговли. В то же время, не сомневался в том, что мне все-таки еще удастся «купить» спиртное. Но то, что таких магазинов будет много, и продажа будет осуществляться таким легким образом, не ожидал. После такого уверенного старта, решил немного изменить тактику. Зайдя в магазин, сразу подошел к продавцу и спросил напрямую: «Имеется ли мое любимое нефильтованное?» Но вместо вопроса о моём

возрасте или о наличии документов, получил утвердительный ответ, да еще совет, из какого холодильника лучше взять. Дальше все по той же схеме, то есть раскрытие моей личности.

- Почему вы продали алкоголь подростку, ведь закон это запрещает? – спрашиваем продавца. - У вас в магазине нет даже наглядных пособий о запрете на реализацию табачных изделий и алкогольной продукции лицам, не достигшим 18 и 21 года.

- Простите, почему-то подумала, что парень старше, тем более так уверенно покупал, обычно подростки колеблются, а он знал, что ему нужно. Наверное, это сбилось у меня с толку, но я, конечно, страшно виновата, – смутилась женщина. Женщина и вправду чувствовала себя виноватой и не искала оправданий, что уже – большое дело.

В оставшихся магазинах, по нашему списку, происходило одно и то же, продавцы, ссылаясь на мой внешний вид, который, по их мнению, был довольно взрослым для покупки алкогольных изделий, и на мою уверенность, с лёгко-

стью продавали спиртное. Но к счастью, были и такие моменты, что спиртное мне не продавали без наличия документов, но я не теряя говорю, что меня отец попросил купить, но в ответ получал отказ, и мини лекцию по законодательству, которое разрешает продажу алкоголя только с 21 года. В двух магазинах, тоже последовал отказ, при условии того, что «Нет документов, нет товара».

Наконец-то, подумали мы, законопослушные, порядочные продавцы. Но и для них мы решили открыть занавес, и обрадовать продавца тем, что он прошел так сказать эксперимент. Но оказывается в продаже отказали только потому что, подобные случаи уже были у нее на опыте, за что и была наказана и оштрафована, и только благодаря этому теперь строго требует документ при покупке спиртного. Не важно, какое оправдание находят себе продавцы, а в некоторых случаях и горе-родители, итог все равно один. Молодые люди, не достигшие 21 года, нарушают законодательство Казахстана. И в подобной ситуации страдают все стороны конфликта.

Қаламгермен сұхбат

Сералы РАМАНҰЛЫ,
ГӨФ Журналистика
мамандығының 4-курс
студенті

Қазақтың әйгілі жазушысы, драматург, ҚР Мемлекеттік сыйлығының иегері Төлен Әбдік жақында 75 жасқа толды. Жазушыны мерейтойымен Қостанайлық жерлері де құттықтады. Олар Л.Толстой атындағы ОҒӘ кітапханасы ұжымының ұйымдастыруымен телекөпір арқылы қаламгермен байланысқа шықты. Төлен Әбдікке жылы лебіздерін

білдіруге, оның келелі әңгімесін тыңдауға облысымыздың Гұмар Ахметчин, Нағашыбай Мұқатов бастаған зиялы қауым өкілдері, сондай-ақ жас қаламгерлер мен студенттер жиналды. Кездесу аясында әйгілі жазушының шығармашылығы мен еңбек жолы хақында біраз мәліметтерге қанықтық. Заманауи технологияның арқасында қашықтағы драматургқа тікелей сұрақ қоюға, мерейтойымен құттықтауға мүмкіндік алған жерлерестері қарап қалмады. Алғашқы болып сөз алған ҚР жазушылар Одағының Қостанай

облысы бойынша филиалының төрағасы Гұмар Ахметчин: «Құрметті Төлен! Алдымен мерейлі мерейтойың, 75 жасың құтты болсын! Төлен Әбдік жайында сөз қозғар болсақ таңды-таңға ұруға болады. Жүрген жерінде абырой биігінен көрінді. Сенің жазған шығармаларыңды және өзінді халық зор бағалайды. Тек ел арасында емес, халықаралық дәрежеде танылған жазушысың. «Оң қол» деген повесің дүние жүзін аралап кетті. Алдағы уақытта да еңбегің жемісті болсын. Жасыңа жас қосылсын, сен сексен жасқа келгенде маған «Конгресс-холлда» сөз сөйлеуге жазсын», - деді.

Ал экранның арғы бетінен мерейтой иесімен қоса, Қойшығара Салгарин, Қажығали Мұхаметқалиев, Серік

Тұрғынбеков, Ғалым Байназаров сынды белгілі тұлғалар Қостанайлықтарға ыстық сәлемдерін жолдады.

Інілік ізетін білдіріп, Төлен ағаның әңгімесімен сусындауға келгендердің қатарында ҚР жазушылар одағының мүшесі, ақын Нағашыбай Мұқатов та болды.

Кездесуге келген жастар Төлен Әбдіктің шығармашылығына қатысты сұрақтар қойды. Байқалғаны, оқырмандарын оның "Оң қол", "Парасат майданы", "Ақиқат" сынды философиялық, психологиялық пірімдерге бай туындылары ерекше қызықтырады екен. Сонымен қатар сол шығармалардың жазылуына не әсер етіп, не түрткі болғаны жайында білгілері келді. Сұңғыланың тұщымды әңгімесін бәрі ұйып тыңдады. Кездесу барысында білгеніміз, таяу келешекте әйгілі "Өлараның" жалғасы оқырмандарға жол тартпақ. Жалғасында әйел бақыты жайында ой толғамақ. Сондай-ақ, өзге де көптеген тың туындылар жарық көрмек. Қаламгердің «Оң қол» шығармасына қысқа метражды фильм түсірген облысымызға танымал жас режиссер Жәнібек Кәкімжанов Төлен Әбдікке жылы лебізін білдірді. Жазушы да фильмнің сәтті шыққанын және рұқсат бергеніне өкінбейтінін айтты. Жас режиссер болашақта мерейтой иесінің өзге де шығармаларын экранизациялауға келісім алды.

Отан отбасынан басталады

Айбарша АЙМЫРЗАҚЫЗЫ,
ГӨФ Журналистика
мамандығының 2-курс
студенті

Ұяда не көрсен, ұшқанда соны ілесің...

Қазақта «Отбасы – шағын мемлекет» деген жақсы нақыл бар. Олай болса, мемлекетіміздің біртұтастығы, жарқын болашағы үйдегі тәрбиеге тікелей байланысты. Әр отбасының ошағы бөлек болса да, Отаны бір. Осылайша әр жанұяның қасиетті мекеніміздің ұйтқысы болып отырған жайы бар. Сондай-ақ бәрімізді біріктіретін – қазақы менталитет. «Жұрттың балалары», «Ұят болады» сияқты қанымызға сіңіп қалған түсініктерді мақтанш кылып айтып отыратынымыз жасырын емес. Мақтанғанымыз дұрыс шығар, бірақ ақ көңілділігімізбен қатар іштарлық, көреалмаушылық, «жұрттан қаламыз ба?!» деген секілді түсініктер елімізді аяғынан шалып келеді. Қанымызға сіңген менталитеттің жақсы жағын асырып, жаман жағын жасыратын, дәстүрін дәріптеп, тарихын құрмет тұтатын жастарды тәрбиелеу өзіміздің қолымызда екені мәлім.

Тегіне тартпайтын бала болмайды. Ұлы жазушы, ғұлама ғалым М.Әуезовтың «Ел болам десең, бесігіңді түзе» деген өте терең мәнді, әдемі нақылы бар. Сондықтан

үйдегі жүріс-тұрыс, өзара қарым-қатынас балаға сабақ болады. Ол ата-анасының жақсы болсын, жаман болсын барлық қасиеттерін бойына сіңіріп өседі.

Сол себепті ұрпақ тәрбиесіне өте мұқият болу керек. Баланы қорқытып емес, сыйлағып үйрету қажет. Балаға еркіндік берген жөн, бірақ тым еркінсітуге де болмайды. Барлығы белгілі бір мөлшермен болуы тиіс. Мысалы бүлдіршініңіздің есейіп, бозбала мен бой-

жеткен кезеңіне өту уақыты - олар үшін де, отбасының өзге мүшелері үшін де қиын уақыттардың бірі. Махаббат, еліктеушілік, отбасыдағы келіспеушілік – баланың мінез-құлқының ауытқуына, өмірге деген көзқарасының өзгеруіне алып келеді.

Жасынан тәрбие көріп, үлкенді сыйлай білетін бала қашан да қоғамға сүйкімді. Олай болса тар дүниені кеңейтетін періште тәрбиелеу біздің қолымызда екенін ұмытпайық!

Студенттің мен енді

Балнұр ҒАЛЫМҚЫЗЫ,
ГӨФ Журналистика
мамандығының 2-курс
студенті

Арман қуып ауылдан қалаға келуге асығып, осы күнге жеткенше желіккен студенттің бірі мына мен едім. Мен үшін студенттік өмір тосын сыйларға толы болады деп армандайтынмын. Ата-әжемнің жанында жүргенде дайын киім, ыстық тамақ, ақша... мүлдем алаңдатпаушы еді. Үйде жүргенде әжем

шіркін, тойдым деп тамақты тауыспай ысыра салғанда: «Ертең студент болып үйден жырақ жүргенде осы тамақтар көзіңнен бұлбұлдай ұшады», -деуші еді. Ал әкем болса: «Балам-ау жырақта жанашырың жоқ, үйдегідей жылылық қайдан болсын, өзінді-өзін ойламасаң саған кімнің жаны ашыр дейсің?! Қыз баласың, қалай болар екен», -деп күрсіне ақыл айттып, алаңдаушы еді. Мен ол кезде бұл сөздердің мағынасына аса мән бер-

меген екенмін. Студент болғанда өз қалағанымды аламын, қаланың тәтті тамақтарын жеймін, бәрі жанарады, өздігімен өмір сүремін деп ойлайтынмын.

Расында да студенттік өмір тосын сыйларға толы екен. Бірақ мен ойлағандай, менің армандағанымдай емес. Бірінші күннен бастап қарбалас тіршілік басталып кетті. Жатақханаға орналасудың өзі ханның сарайынан бөлме алатындай талас, ұзын сонар кезек екен.

Сөйтіп жүргенде оқу да басталды. Жана ұстаздар, жана достар. Курстастарымын тез-ақ тіл табысып кеттім. Бірақ ата-әжемнің қасында жоқтығын бәрібір сезіндім. Оқу таңертеңнен түске дейін, кейде университетте кешке дейін жүрген кездеріміз болды. Қарын ашқанда қара нанның қадірін білдім. Қатқан нанды қуырып жеген күндерім болды. Еттің орнын майға қуырылған ұн тағамдары алмастырды. Оқу да мектептегідей емес, мұғалімдердің айтқанын қайта айта салу немесе дайын кітаптан оқи салу дегенді ұмыттық. Іздену керек, бума-бума кітап, журнал ақтарасың. Бірақ, шүкір, жоғарғы оқу орнына түсуге екінің бірінің жағдайы келе бермейді. Арманы жай қиял болып, ауылда қала бергендері қаншама!? Сондықтан маған берілген тағдырдың сыйына ризамын! Ата-анамның үмітін ақтаймын, үлгілі студент боламын!

Вперёд-к победам!

Адила АУБАКИРОВА,
студентка 2 курса ГСФ
специальность
«журналистика»

Очередную победу привезла домой костанайская команда КВН Hollywood. В середине сентября в Алматы прошла игра на кубок акима Алматинской области, в которой студенты КГУ взяли 1-ое место. Своими впечатлениями делится член команды Hollywood Алмат Искаков - студент 4 курса ГСФ.

- Алмат, каковы впечатления после поездки?

- Потрясающие. Это уже четвёртый наш кубок в этом году, до этого мы одержали победу в летнем сезоне, затем в городе Рудном зимой, и далее на фестивале команд КВН, который проходил этой весной. В Алматы мы боролись за первенство с 9-ю командами, среди них были и ребята из Алматы, Шымкента и Бишкека. Мы прибыли в южную столицу по приглашению Тимур Ерманова.

- Что вы можете сказать о своих соперниках?

- Главной претенденткой на победу была команда Алматинской академии КНБ, но им досталась бронза. На 2-м месте расположились представители университета "Туран" - команда "Fresh".

- В каких крупных

проектах вы также принимали участие?

- В прошлом году я с Дарханом Коргамбековым (выпускник 2017 года КГУ) участвовал в проекте "Comedy battle" на ТНТ. Это был уникальный опыт, знакомство с новыми людьми, с российским юмором, совершенно иная арена. Видеть по телевидению-это одно, но быть частью чего-то большого, масштабного-совершенно непередаваемые ощущения и эмоции. В том же году мы летали в Киев, нас пригласили на программу "Рассмешки комика", где мы показали весьма неплохой результат.

- Каковы перспективы развития КВН в Костанайе?

- Костанай по праву является столицей казахстанского КВН. Здесь очень сильная школа юмора, опытные старшие товарищи, поэтому перспективы в очень высокая, потенци-

ал есть.

- Алмат, ты выпускник. Свяжешь ли ты свою жизнь с КВН-ом?

- Конечно. Очень много сил и времени я отдал этому делу. В дальнейшем хочу посвятить себя КВН-у, хочу принимать участие в крупных проектах.

- Какие дальнейшие планы у вашей команды?

-В конце сентября мы улетаем в Астану за новыми кубками. Пожелайте нам удачи!

К слову, команда КВН Hollywood существует уже 6 лет. В нынешнем составе играют: Алмат Искаков, Данил Скиба, Дархан Коргамбеков, Дастан Куантаев. И за всё это время парни только совершенствуют технику подачи, качество шуток, привозя домой все больше наград и повышая уровень КВН-а в городе и за его пределами.

Встреча фотографов

Вероника ШЕГАЙ,
студентка 2 курса
ГСФ
специальность
«журналистика»

Фото и видеосъемка, все это помогает нам запечатлеть самые главные и значимые моменты нашей жизни. Сегодня в каждом городе огромное количество всевозможных фотостудий, однако не многие из них могут создать поистине красивые и живые фотографии. Не так давно в нашем городе в стенах ресторана "Медео" прошла встреча фотографов, организаторами которой выступили мастера, известные не только в нашем городе, но и за его пределами: Роман Ким и Диана Ким. А приурочен он фестивалю фото-кухни "wedding fest", который пройдет в городе Алматы в конце октября. Специальным гостем встречи стал один из организаторов фестиваля, столичный фотограф Данияр Шаймергенов.

- Данияр, почему фестиваль называется именно фото-кухня, думаю многим нашим читателям не совсем понятно его значение

- Наверняка многие могут подумать, речь идет о фотосъемке еды, но все далеко не так просто. Мы назвали его в честь нашей фотостудии "Wedding fest", которая находится в Астане. Точно также как повара создают кулинарные шедевры на кухне, мы, фотографы создаём свои шедевры в фотостудии. Согласитесь, чтобы создать шедевр нужно обладать определенными навыками, знаниями, а может быть и талантом. Наш фестиваль предоставит такую возможность не только профессиональным фотографам, но и тем, кто только начинает пробовать себя в этом искусстве.

Фото-кухня "Wadding Fest"- это возможность обучения и обмена опытом, знакомства с профессиональными фотографами всего Казахстана. Начиная фотографы смогут познакомиться с профессионалами и задать интересующие вопросы.

-Откуда пришла идея проведения такого серьезного и ответственного мероприятия?

- На самом деле фестивали подобного рода проводятся во всем мире, и для

нас, казахстанцев, идея эта не нова. Наша студия берется за организацию подобного рода мероприятий, поскольку считаем, что нам есть чем поделиться, прежде всего, знаниями и опытом. А мои единомышленники поддерживают меня в этом.

- Не могли бы вы приоткрыть нам завесу и рассказать, что будет интересного на фестивале?

- Фестиваль - достаточно грандиозное и масштабное событие для людей, интересующихся фотографией. Кроме обмена информацией и обучения, на нем станут известны имена "Фотографа года", а также победителей в других номинациях конкурса фото-кухни Awards-2017.

- В каком формате будет проходить фестиваль?

- В формате мастер-класса. Как я уже говорил ранее, новички смогут получить советы от именитых фотографов не только нашей страны, но и России. Каждый день для наших участников будут проходить лекции, на которых будет раскрыто немало секретов мастерства фото и видеосъемки.

**М а д и н а
Е Д Р И С О В А ,**
студентка 2 курса ГСФ
специальность «журналистика»

В ДК Мирас состоялось одно из самых ожидаемых событий города, конкурс "Мисс Этно-Костанай 2017", который проходит уже в 4-й год подряд по инициативе городской газеты «Наш Костанай», и с каждым годом вызывает все больший интерес и набирает популярность.

- Идея создать такой конкурс пришла не сразу, ранее мы проводили конкурс «Мисс Костанай», который ничем не отличался от обычных конкурсов красоты, поэтому мы решили, что было бы интересней, чтобы девушки представляли этнос какой-либо страны, так как мы живем в многонациональной стране, это намного актуальнее и интереснее. Поэтому с 2014 года этот про-

ект мы решили назвать «Мисс Этно-Костанай», - говорит координатор конкурса Дарья Щербакова. - Наш проект способствует усилению роли людей в межкультурном диалоге, знакомит с историей разных народов и помогает сохранить национальные ценности. Смысл конкурса заключается в том, что девушки представляют не свою национальность, а узнают и демонстрируют культуру и обычаи других этносов.

Что касается отбора, девушки разных возрастов от 18 до 30 лет, с разным статусом и семейным положением могли отправить заявки для участия в конкурсе. В итоге отобрали 8 девушек. Жребий определил какую страну будет представлять каждая из них. А помогли конкурсанткам в их превращениях самые лучшие стилисты и визажисты города, а также фотограф и видеопрограф. Отбор стартовал еще в июне, в течение лета девушки участвовали в фотосессиях и усердно готовились к финалу.

Раскрыть все свои таланты девушки должны были в 3-х номинациях: творческий номер, интеллектуальные вопросы и дефиле в национальных костюмах.

Абсолютно все конкурсантки уверенно вели себя на сцене, доказав жюри и гостям мероприятия, что они настоящие звезды.

По итогам конкурса строгое, но справедливое жюри, определило победителей. Корона и звание «Мисс Этно-Костанай 2017», а также чек на сумму в 50 тысяч тенге достались Марине Зновиной - специалисту по воспитательной работе КФ ЧелГУ. Девушка представляла Грецию, показав всю культуру в прекрасном танце, тем самым покорила всех зрителей и жюри.

«Мисс ЭТНО-2017»

- Мисс Этно-Костанай» - это мой первый опыт участия в подобного рода конкурсах, - рассказывает Марина.

- Мне выпала возможность представлять самую солнечную и теплую страну - Грецию, страну богов, мифов и легенд. С Грецией меня связывает происхождение моего имени. В греческой мифологии по аналогии мое имя было одним из прозвищ богини красоты Афродиты. Марина переводится как морская, а, как известно, Греция омывается пятью морями. Я счастлива, что мне довелось участвовать в таком проекте. Звание вице «Мисс Этно-Костанай 2017» получила Анастасия Леонова (Россия) - студентка 3 курса нашего университета. Зрителям она запомнилась, как смелая и веселая девушка. Ее выступление началось с детской фотографии, где она стоит в валенках на празднике. И вот, Настя вышла на сце-

ну в валенках, спела про валенки и танцевала под русскую народную мелодию.

- Я довольно долго думала, принимать ли участие в конкурсе, - признается Настя. - Россия - уникальная страна, а русский народ - люди с открытой душой и добрым сердцем. Примечательно, что где бы ни жил русский человек, он везде будет соблюдать свои традиции. Особенно хорошо это прослеживается в нашем многонациональном Казахстане, где Пасху, Масленицу, Крещение за одним столом отмечают и русские, и казахи. Я очень рада, что мне выпала возможность представлять именно Россию.

Второй вице мисс стала также представительница нашего университета Алла Четчикина (пресс-секретарь университета). Девушка представляла Узбекистан.

- По национальности я молдаванка, но в душе - казашка, - признается Алла. - По жребию мне выпала возможность представлять Республику Узбекистан. Я обрадовалась, так как культура и языки очень схожи с казахскими. Много нового я узнала и о кухне этой страны, к примеру, интересно, что существует более 100 разновидностей плова. Мне удалось самой приготовить настоящий ферганский плов, салат к плову «ачик чучу» и узбекские лепешки «ширмай-нон». Благодарна этому проекту за прекрасный опыт и за возможность узнать культуру прекрасной страны Узбекистан.

Все участники конкурса получили подарки от спонсоров: фотостудии "Балкон", нэйл мастера Анны Костенко, Мастерской подарков "ПАПА КАРЛА", имиджмейкера Ольги Широковой, Студии загара "Мальдивы", караоке-бара "Columbo" и другие.